

Grantový program Zastavme sršňa ázijského 2024

ZÁMER PROGRAMU

Včely sú neodmysliteľnou súčasťou prírody. Ich význam spočíva najmä v opelení kultúrnych a divo rastúcich rastlín, produkcii medu a ďalších včelích produktov. Kvalitné opelenie plodín vedie k väčšej produkcii semien a plodov, ktoré sú dôležitou súčasťou našej potravy. Od opelenia závisí aj živočíšna výroba, ktorá si vyžaduje pestovanie rastlinných krmív a veľkú časť týchto rastlín opelujú včely a iné druhy hmyzu. Rovnako tak aj väčšina produkcie zeleniny a ovocia si vyžaduje opelenie hmyzom. Z uvedeného vyplýva, že sme od opelovačov, osobitne včiel medonosných, bytostne závislí a zaslúžia si našu starostlivosť.

Sršň ázijský (*Vespa velutina nigrithorax*) je invázny druh hmyzu, pôvodom z Číny, introdukovaný do Európy pravdepodobne prostredníctvom lodnej dopravy. Prvýkrát bol spozorovaný na juhozápade Francúzska (2004). Tento druh sršňa je mimoriadne prispôsobivý na nové podmienky, rýchlo zvyšuje svoju populáciu a šíri sa pozdĺž vodných tokov a diaľnic. V súčasnosti je jeho výskyt potvrdený vo Francúzsku, Nemecku, Belgicku, Holandsku, Luxembursku, Veľkej Británii, Írsku, Švajčiarsku, Taliansku, Španielsku a Portugalsku. Objavený bol aj v Rakúsku (2024), Česku (2023, 2024) a Maďarsku (2023), neďaleko našich hraníc. K rozširovaniu *Vespa velutina* po Európe prispievajú klimatické podmienky, dostupnosť potravy, sieť vodných tokov, ako aj husté dopravné siete pre pohyb tovarov a osôb. *Vespa velutina* predstavuje vážnu hrozbu pre včelárstvo, pretože sa špecializuje na včely a loví ich v skupinách, aby nakŕmila svoje larvy. Vedecké štúdie naznačujú, že sršne ázijské môžu byť, v najviac zamorených oblastiach, zodpovedné za stratu 35 až 65 % včelstiev. To má vplyv na opelovacie služby, ako aj na produkciu medu a príjmy včelárov. *Vespa velutina* je predátorom aj ďalších druhov opelujúceho hmyzu a samotárskych včiel, čo zvyšuje riziko zníženia opelovania s vážnymi dôsledkami na ekosystémové služby. Škody spôsobuje aj ovocinárom a vinohradníkom, ktorým znehodnocuje úrodu. Štúdia vypracovaná Európskou komisiou odhaduje, že v postihnutých regiónoch, kde *Vespa velutina* už spôsobuje zníženie opelovacej činnosti včiel, dosahujú hospodárske škody úroveň niekoľkých miliónov EUR. V roku 2016 Európska komisia vyhlásila *Vespa velutina nigrithorax* za „cudzí invazívny invázny druh vzbudzujúci obavy EÚ“ v zmysle zákona č. 150/2019 Z. z. Účinné kontrolné opatrenia môžu spomaliť jeho šírenie a zmierniť ekologické, hospodárske a sociálne riziká. Zdroj: **Príručka o sršňovi ázijskom** na stiahnutie [TU](#).

Ekofond SPP sa dlhodobo venuje ochrane včiel, šíreniu osvetu v tejto oblasti a realizuje množstvo vzdelávacích aktivít zameraných na podporu ekologického včelárenia. Na ochrane prírody nám záleží ľudsky aj profesionálne. Uvedomujeme si, aké dôležité je, pripraviť sa včas na blížiacu sa hrozbu v podobe sršňa ázijského. Z tohto dôvodu sa Ekofond SPP rozhodol vyhlásiť **grantový program Zastavme sršňa ázijského 2024**.

Jeho cieľom je podpora Dobrovoľných hasičských zborov obcí, resp. miest (DHZO, DHZM) pri nákupe materiálo-technického vybavenia potrebného na likvidáciu *Vespa velutina* a preškolenie dobrovoľných hasičov v oblasti jeho rozpoznania, životného cyklu, lokalizácie hniezd a práce s potrebnou technikou, s cieľom obmedziť jeho šírenie sa na území SR.

Úlohou žiadateľov je vypracovať projekt, ktorý zvýši akcieschopnosť, prípravu a informovanosť oprávnených organizácií a občanov na hrozby súvisiace so šírením sršňa ázijského na Slovensku. Projekty môžu získať finančnú podporu až do výšky **3 000 €**.

Veríme, že pri príprave Vašich projektov, Vám pomôžu aj nasledujúce informácie.

KTO MÔŽE POŽIADAŤ O GRANT

- Dobrovoľný hasičský zbor obce (DHZO),
- Dobrovoľný hasičský zbor mesta (DHZM).

Predkladateľom projektu v mene DHZO, resp. DHZM je obec resp. mesto, ktoré má vlastnú právnu subjektivitu.

KTO NEMÔŽE POŽIADAŤ O GRANT

- Dobrovoľný hasičský zbor (DHZ),
- Dobrovoľná civilná ochrana,
- samospráva, obec alebo mesto, ktoré nemá zriadený DHZO, resp. DHZM,
- závodný hasičský zbor, resp. útvar,
- podnikateľské právnické osoby,
- fyzické osoby (jednotlivci).

PODMIENKY PREDKLADANIA PROJEKTOV

- Jeden subjekt môže predložiť maximálne 1 projekt.
- Každý predkladateľ môže byť v danom roku podporený iba raz.
- Projekt sa bude realizovať v časovom horizonte max. 6 mesiacov.
- V rámci programu nie je možné späťne podporiť už zrealizované aktivity.
- Požadované finančné prostriedky musia byť v priamej súvislosti s cieľmi a plánovanými aktivitami projektu.
- Realizácia sprievodných aktivít zameraných na zvýšenie povedomia o problematike sršňa ázijského medzi obyvateľmi (napr. prednášky pre verejnosť, prednášky na základných, stredných a vysokých školách, prednášky pre členov DHZ, DHZO alebo DHZM, prednášky pre včelárov, rybárov, poľnohospodárov a pod.).
- Predkladateľ projektu sa zaväzuje, že v prípade podpory sa zúčastní min. 1 člen podporenej organizácie Odborného školenia o monitorovaní, prevencii a šírení sa sršňov ázijských na Slovensku, ktoré realizuje Stredná odborná škola Pod Bánošom, B. Bystrica.
- Predkladateľ projektu pripraví a odovzdá vyúčtovanie a záverečnú správu k zrealizovanému projektu.

VÝŠKA FINANČNEJ PODPORY

Maximálna výška finančného príspevku na jeden projekt: **3 000 €**.

Celková suma k dispozícii na prerozdelenie: **60 000 €**.

Predkladateľ projektu môže mať na projekte finančnú spoluúčasť. Zdrojom spoluúčasti môže byť rozpočet obce, mesta ale i ďalšie prostriedky, ktoré oprávnení žiadatelia získali prostredníctvom iného grantu alebo daru.

ČASOVÝ HARMONOGRAM PREDKLADANIA ŽIADOSTÍ

05. 08. 2024	vyhlásenie programu
25. 08. 2024 do 23:59	uzávierka predkladania projektov
26. 08. - 23. 09. 2024	hodnotenie projektov
30. 09. 2024	zverejnenie podporených projektov
01. 10. 2024 - 31. 03. 2025	realizácia podporených projektov
do 30. 04. 2025	záverečné správy a vyúčtovanie podporených projektov

AKÉ PROJEKTY PODPORÍME

Projekty zamerané na nákup materiálno-technického vybavenia určeného na likvidáciu sršňa ázijského, napríklad:

- ochranné kombinézy,
- ochranné rukavice,
- ochranné štíty,
- teleskopické tyče,
- vrecia a nádoby na transport hniezd.

Materiálno-technické vybavenie musí spĺňať požiadavky definované v **Prílohe č. 1**, ktorá je súčasťou podmienok GP Zastavme sršňa ázijského 2024.

V PROGRAME NEPODPORÍME

- Nákup technického vybavenia, ktoré nesúvisí s likvidáciou sršňa ázijského.
- Zveľaďovanie súkromného majetku.
- Projekty predložené podnikateľským subjektom, fyzickými osobami a neformálnymi skupinami.
- Projekty realizované dodávateľsky, len nákup vybavenia alebo zariadenia bez nadväzujúcich verejnoprospešných, či dobrovoľníckych aktivít.
- Aktivity realizované v zahraničí.
- Projekty ideologicky alebo extrémisticky zamerané, projekty v rozpore s morálnym, mravným a korektným správaním.
- Žiadateľov podporených v grantovom programe Podpora prevencie vzniku škôd spôsobených inváziou sršňom ázijským v podmienkach SR 2023/2024.

KRITÉRIÁ POSUDZOVANIA

(A) Zámer a kvalita projektu (4 body)

- obsahový súlad predloženého projektu s cieľom výzvy – 2 b,
- koncepčná prepracovanosť projektu - zrozumiteľnosť, prehľadnosť, výstižnosť, obsahová súvislosť medzi zámerom projektu a jednotlivými plánovanými aktivitami – 2 b.

(B) Realizovateľnosť projektu a spracovanie výstupu (3 body)

- jasný realizačný plán s jednotlivými krokmi v časovom harmonograme – 2 b,
- ucelenosť deklarovaneho výstupu a nadväznosť výstupov projektu na zámer projektu a ciele výzvy – 1 b.

(C) Finančná stránka (2 body)

- primeranosť, hospodárnosť, zrozumiteľnosť a reálnosť rozpočtu – 2 b.

(D) Geografická príslušnosť k jednotlivým okresom (1 bod)

- vzhľadom na potrebu rovnomerného geografického pokrytia územia SR, bude v prípade predloženia viacerých projektov z jedného okresu, rozhodujúca kvalita a dopad plánovaných osvetových aktivít, ktoré budú zamerané na šírenie sa informácií o sršňovi ázijskom v regióne pôsobnosti žiadateľa o grant – 1 b.

Z pohľadu Ekofondu SPP je dôležité, aby v rámci tejto grantovej schémy bola v každom okrese podporená maximálne jedna organizácia schopná zasahovať proti sršňovi ázijskému.

PODMIENKY ŽIADOSTI O GRANT

- Aktivity projektu musia byť zrealizované **do 31. 03. 2025**.
- Žiadateľ projektu musí byť hlavným nositeľom realizácie projektu.
- Žiadosť o grant musí byť zaregistrovaná a odoslaná v elektronickom systéme TU: <https://ekofondspp.egrant.sk/>.
- Jeden žiadateľ môže podať **maximálne 1 žiadosť** v rámci tejto výzvy.
- Žiadateľ musí v elektronickom systéme vyplniť všetky požadované informácie a priložiť všetky povinné prílohy.

Podporujeme len projektové aktivity realizované na Slovensku.

DÔVODY VYRADENIA ŽIADOSTI

- Žiadosť nebola zaregistrovaná a podaná v elektronickom systéme do stanoveného termínu.
- V žiadosti chýbali informácie nevyhnutné pre jej posúdenie.
- Žiadosť nebola doplnená o povinné prílohy.
- Žiadosť nezodpovedá oblastiam podpory a cieľom programu stanoveným vo výzve.
- Projekt bol podporený a realizovaný v grantovom programe Podpora prevencie vzniku škôd spôsobených inváziou sršňom ázijským v podmienkach SR 2023/2024.
- Žiadateľ bol podporený v grantovom programe Podpora prevencie vzniku škôd spôsobených inváziou sršňom ázijským v podmienkach SR 2023/2024.

PROCES POSUDZOVANIA

Proces posudzovania podaných projektov je trojstupňový:

1. **Odporúčanie projektovej koordinátorky** – projektová koordinátorka hodnotí, či projekt prišiel v stanovenom termíne uzávierky, či bol riadne registrovaný a zaslaný v registračnom systéme v určenom termíne uzávierky, či projekt spĺňa všetky technické kritériá a či boli vyplnené a elektronicky doručené všetky povinné prílohy.
2. **Odporúčanie hodnotiacej komisie** – hodnotiaca komisia posudzuje predložený projekt po obsahovej stránke podľa špecifických kritérií stanovených pre daný program. Každý projekt hodnotia nezávisle od seba členovia odbornej hodnotiacej komisie, ktorú tvoria odborníci z podporovaných oblastí v grantovom programe. Člen odbornej hodnotiacej komisie pridelí projektu maximálne 10 bodov aj so zdôvodnením svojho návrhu. Celkové hodnotenie projektu sa vypočíta ako súčet číselných vyhodnotení. Projekty, ktoré dosiahli 70 % a viac z maximálneho bodového hodnotenia môžu byť postúpené s konkrétnym návrhom výšky grantu na rozhodnutie správnej rady Ekofondu SPP. Hodnotiaca komisia odporúča, či podporiť projekt bez výhrad, podporiť ho s podmienkou alebo nepodporiť ho.
3. **Rozhodnutie správnej rady Ekofondu SPP** – správna rada posúdi návrh hodnotiacej komisie, zohľadní jej stanovisko a v prípade výhrad vráti projekt na posúdenie hodnotiacej komisii. Správna rada vykoná konečné rozhodnutie o podpore projektov. Správna rada ako aj členovia hodnotiacej komisie sú pri vyhodnocovaní žiadostí o poskytnutie grantu nezávislí a sú povinní predchádzať konfliktu záujmov. Správna rada a členovia hodnotiacej komisie sa riadia Etickým kódexom Ekofond SPP.

ZMLUVNÉ PODMIENKY GRANTU

- S úspešnými uchádzačmi o podporu uzatvorí Ekofond SPP Zmluvu o poskytnutí finančného príspevku.
- Finančné prostriedky budú poskytované príjemcovi grantu bezhotovostne, prevodom na účet, ktorý uviedol v registračnom formulári, ktorý zároveň bude uvedený v Zmluve o poskytnutí grantu. Refundácia finančných prostriedkov nie je možná. Čerpanie finančných prostriedkov je možné až po podpise zmluvy z oboch zmluvných strán.

- Podporený žiadateľ predloží Ekofondu SPP **záverečnú správu o realizácii projektu** vrátane detailného vyúčtovania prostredníctvom elektronického formulára, ktorý je potrebné zaslať elektronicky a zároveň aj písomne podpísaný do **30 dní od ukončenia projektu, najneskôr však do 30. 04. 2025**. Platby – výdavky podporeného projektu budú akceptované len tie, ktoré budú hradené z účtu, na ktorý bol pripísaný poskytnutý grant.
- Súčasťou zúčtovania je záverečná správa o vyhodnotení projektu a splnení účelu grantu, vrátane kópií všetkých účtovných dokladov, **dokumentácia o prezentácii** podpory projektu zo strany **Ekofond SPP**, s priloženým informačno-propagačným materiálom o projekte. Prijímateľ grantu, ktorý nepoužije, resp. použije len časť poskytnutého grantu, je povinný informovať Ekofond SPP o vratke grantu a následne nevyčerpaný grant, resp. jeho nevyúčtovanú časť bezodkladne, najneskôr však do termínu vyúčtovania vrátiť na účet Ekofond SPP.

MONITORING PROJEKTOV

Ekofond SPP využíva k priebežnému monitoringu realizácie projektov telefonické konzultácie a návštevy podporených organizácií. Taktiež môže iniciovať stretnutie s príjemcom finančného príspevku za účelom kontroly čerpania prostriedkov v priebehu realizácie projektu, vrátane účtovnej evidencie. Prijímatelia grantu priebežne informujú projektového koordinátora o realizácii projektu a v zmysle pravidiel určených zmluvou, informujú dostatočný čas vopred o konaní podujatia / aktivity projektu.

POSTUP PRI PODÁVANÍ ŽIADOSTI

Žiadosti sa podávajú prostredníctvom registračného formulára zverejneného na webovej stránke: <https://ekofondspp.egrant.sk/>, kde sa žiadateľ musí zaregistrovať v registračnom online systéme. **Od 31. 01. 2021 stačí využiť jednu registráciu pre všetky žiadosti.**

Na uvedenej stránke sú presne stanovené kroky:

KROK 1. [Registrujte sa kliknutím TU](#) alebo v pravom hornom rohu – kliknutím na daný odkaz sa objavia kolónky, ktoré musí žiadateľ vyplniť, aby sa registroval:

- meno,
- priezvisko,
- e-mail. E-mailová adresa, ktorú žiadateľ pri registrácii uvedie, zároveň slúži ako e-mail, na ktorý budú zasielané informácie (**napr. stav žiadosti, zmluva, atď.**). **Je potrebné, aby si žiadateľ zapamätal svoj prihlasovací e-mail a heslo a skontroloval si správnosť e-mailovej adresy, vlozenej do systému,**
- **program – žiadateľ si vyberie program s názvom: Grantový program Zastavme sršňa ázijského 2024, do ktorého podá žiadosť. Na výber sa ukážu len tie programy, ktoré sú v danom termíne otvorené, čiže do ktorých si môže žiadosť podať (následne po prihlásení do systému pod svojim kontom, môže podať žiadosť aj pre iné aktuálne otvorené programy),**
- **heslo,**
- **potvrdenie hesla,**
- zaškrtnie políčko, čím udelí prevádzkovateľovi súhlas so spracúvaním vyššie uvedených údajov za účelom registrácie. Súhlas má právo kedykoľvek odvolať. Údaje o spracúvaní osobných údajov nájde na webovom sídle prevádzkovateľa v časti ochrana osobných údajov,
- zaškrtnie overenie, že nie je robot a zaregistruje sa.

KROK 2. Kliknite na potvrdzovací e-mail - slúži na účel overenia správnosti e-mailovej adresy žiadateľa, ktorú uviedol pri registrácii. Na ten mu bude odoslaný e-mail s linkom, prostredníctvom ktorého potvrdí správnosť svojej e-mailovej adresy. V prípade, ak žiadateľ e-mail nedostal, je potrebné, aby si skontroloval i nevyžiadajú poštu, obzvlášť, ak sa

prihlasuje z adresy gmail alebo má nastavenú silnú ochranu účtu. Ak potvrdzovací e-mail neprišiel ani do nevyžiadanej pošty (spam), nie je potrebné registráciu opakovať, ale treba kontaktovať technickú pomoc na č. t. 0949 428 239.

KROK 3. Prihláste sa do formulára svojimi prihlasovacími údajmi. Ak žiadateľ zabudol svoje prihlasovacie meno/e-mail a heslo, klikne na zabudnuté heslo (alebo v pravom hornom rohu) napíše do kolónky prihlasovacie meno a zaškrtnie políčko overenie, že nie je robot, čím sa mu zobrazí na stránke informácia, že žiadosť o zmenu zabudnutého hesla mu bola úspešne zaslaná. Na jeho e-mail príde informácia, že požiadal o zmenu hesla a že si ho môže na nasledovnej adrese prekliknutím priamo na odkaze zmeniť. Na presmerovanom odkaze sa ukáže, že jeho požiadavka na zmenu zabudnutého hesla bola korektná, a že má zadať svoje nové heslo, a tak sa žiadateľ môže opäť prihlásiť.

KROK 4. Vyplňte a odošlite formulár. Do online formuláru má žiadateľ možnosť vstupovať opakovane a meniť jeho obsah až do dátumu uzávierky grantového programu, resp. do odoslania svojej žiadosti o grant. Po dátume uzávierky, resp. odoslani žiadosti o grant si bude môcť svoju žiadosť už iba prečítať, bez možnosti uvádzania ďalších zmien.

Pozn.: Do systému nahrávate aj **povinné prílohy**, konkrétne:

- scan dokladu o vedení bankového účtu,
- potvrdenie o pridelení IČO,
- doklad o menovaní štatutárneho zástupcu
- scan dokladu, že obec alebo mesto má zriadený dobrovoľný hasičský zbor (akceptovateľná je aj zápisnica z chôdze), ak obec alebo mesto predchádzajúcim dokumentom nedisponuje je potrebné doložiť čestné prehlásenie štatutárneho zástupcu, že obec alebo mesto má zriadený dobrovoľný hasičský zbor).

Žiadosti sú riadne podané len v prípade, **ak sú odoslané v elektronickom systéme s povinnými prílohami do stanoveného termínu uzávierky.**
Žiadosť nie je potrebné zaslať poštou.

AKÉ ĎALŠIE INFORMÁCIE POTREBUJEM

Bližšie informácie o Ekofond SPP sú dostupné na stránke: www.ekofondspp.sk, kde sú k dispozícii aj informácie o ďalších pripravovaných výzvach, ako aj dôležité termíny. Odporúčame sledovať.

KONTAKT

Konzultácie sú poskytované výhradne e-mailom a telefonicky. V prípade otázok sa môžete obrátiť na projektovú koordinátorku: RNDr. Beáta Majerníková, PhD., tel.: +421 907 987 981, e-mail: granty@ekofondspp.sk.

Ekofond SPP, n.o.

Mlynské nivy 4924/44A
821 09 Bratislava – Ružinov

Grantový program Zastavme sršňa ázijského 2024

Príloha č. 1

ŠPECIFIKÁCIA MATERIÁLNO-TEHNICKÉHO VYBAVENIA PRE LIKVIDÁCIU SRŠŇA ÁZIJSKÉHO

1. Ochranné kombinézy

- min. dvojitá tkanina, materiál 3D AIR,
- vysoká gramáž – hustota vonkajšej látky min. 270 - 300 g/m², hustota vnútornej látky min. 200 g/m²,
- prekrytie zapínania proti podlezeniu hmyzu + dvojitý zips,
- hlavová časť/kukla opatrená sieťkou + pohodlné otáčanie hlavy a čistý výhľad, ľahko odnímateľná,
- zosilnenie kĺbových častí,
- bočné vrecká opatrené zipsom,
- gumené ťaháky alebo elastické pásy na končatinách alebo v páse,
- prídavná helma s pevným vystužením a so šiltom (alebo ochranná prilba),
- vnútorná časť nohavíc zasúvateľná do čižiem,
- odvetrávanie.

2. Ochranné rukavice

- rukavice vhodné na prácu s bodavým hmyzom,
- materiál pevný gumený,
- gumené so silnou protišmykovou dlaňovou časťou a prstami,
- rukavice opatrené zosilnenou manžetou ukončené sťahovacou gumičkou alebo sťahovacím pásom,
- dĺžka min. 35 cm.

3. Ochranné štíty

- materiál: plast,
- priehľadný, umývateľný,
- nerušené zorné pole,
- nastaviteľný,
- pokrývajúci celú tvár.

4. Teleskopické tyče

- materiál: karbón,
- hroty (napichávače hniezda) z nehrdzavejúcej ocele v dĺžke 20, 30 a 40 cm,
- hroty: viacero veľkostí (krátke aj dlhšie),
 1. aplikátor účinnej látky, vypúšťanie po dávkach,
 2. hrot typu „hviezdica“ na rozbitie hniezda po jeho neutralizácii,
- dĺžka teleskopickej tyče spolu s nastavcami tyče min. 13 m, optimálne nastaviteľné až do dĺžky 30 m,
- jednoduchá montáž nastavcov,
- pevný stojan na stabilizáciu tyče a prácu vo výške,
- ventily nastavcov opatrené proti poškodeniu pri častej montáži, vybavené gumeným tesnením,
- dĺžka v zloženom stave max. 2,5 – 3 m,
- tyč s príslušenstvom: nádoba vybavená tlakovým rozprašovačom min. 6 barov (dostrek do výšky 13 - 30 m), možná aplikácia kvapalného aj práškového prostriedku,
- obal/taška na transport súpravy.

5. Vreca a nádoby na transport hniezd

- pevný materiál – odolné PVC, vreca s objemom min. 240 l, šírka otvoru min. 1,5 m, sťahovací pásik na uzatváranie,
- plastové nádoby s vekom na vloženie vreca (proti úniku sršňového moču a jedu).